

Nr 1073

PRACE NAUKOWE

Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu

Dostosowanie rachunkowości i rewizji finansowej do dyrektyw Unii Europejskiej

Redaktorzy naukowci
Danuta Misińska
Jadwiga Szafraniec

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2005

Komitet Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Andrzej Gospodarowicz, Jan Lichtarski,
Adam Nowicki, Zdzisław Pisz, Teresa Znamierowska*

Recenzenci

Wiktor Gabrusewicz, Sławomir Sojak

Redaktor Wydawnictwa

K. Halina Kocur

Korektor

Aleksandra Śliwka

Projekt okładki

Beata Dębska

**Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy**

**© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2005**

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 555/2005

Spis treści

Wstęp	9
Mirosława Kwiecień: Udokumentowanie sprawozdań finansowych (tezy do dyskusji)	11
Wojciech Hasik: Rola planowania strategicznego w dokumentowaniu zakładowych zasad rachunkowości i operacji gospodarczych	15
Beata Iwasieczko: Kontrola obiegu dokumentów w organizacji gospodarczej	22
Joanna Koczar: Plan kont – zakładowy czy uniwersalny?	26
Dominika Markiewicz: Dokumentacja zdarzeń gospodarczych w rachunkowości rolniczej	29
Elżbieta Janczyk-Strzała: Rozwój controllingu na obszarze europejskim	35
Robert Kowalak: Mierniki wartości przedsiębiorstwa w badaniu kondycji finansowej przedsiębiorstwa	40
Piotr Oleksyk: Zastosowanie zamortyzowanego kosztu w wycenie kredytów nieregularnych	47
Katarzyna Rosicka: Zmiany przepisów w zakresie rachunkowości zabezpieczeń	54
Zygmunt Gilarski: Zastosowanie MSSF 1 po raz pierwszy – jego znaczenie i skutki dla budowy sprawozdań finansowych	60
Paweł Żuraw: Wybrane zmiany w polskim prawie bilansowym i podatkowym w świetle rozwiązań unijnych	67
Alicja Urban: Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej a najistotniejsze zmiany w ogólnym prawie podatkowym	76
Bożena Rudnicka: Wycena transakcji wewnątrzspółnotowego nabycia i dostawy towarów oraz importu i eksportu towarów	91
Stanisław Skwierczyński: Uprzednie porozumienie cenowe pomiędzy podmiotem powiązaniem i administracją podatkową – rozwiązania stosowane w krajach Unii Europejskiej a projektowane zmiany ordynacji podatkowej	97
Anna Rutkowska: Ustawodawstwo w dziedzinie podatków	108
Marek Olejnik: Usługi finansowe w świetle regulacji podatku od towarów i usług	116
Marzena Tatarska: Ujęcie reprezentacji i reklamy w ustawach o podatku VAT	125
Jadwiga Szafraniec: Dokumentacja badania sprawozdania finansowego a wymogi w tym zakresie wynikające z norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta	137

Maria Niewiadoma: Rola biegłych rewidentów w procesie współpracy z kontrolą wewnętrzną i nadzorem bankowym	146
Marianna Kowalska, Marcin Kowalski: Audyt systemu informatycznego rachunkowości	159
Piotr Staszekiewicz: Struktura ryzyka audytowego a wybór próby – kilka uwag praktycznych	166
Wojciech Ostojki: Przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy nowym obowiązkiem biegłego rewidenta	171
Danuta Misińska: Dlaczego zarządzający przedsiębiorstwami i audytorzy ukrywają i fałszują informacje – okazje i pokusy	181

Summaries

Mirosława Kwiecień: Documentation of Financial Statements (Theses to Discussion).....	14
Wojciech Hasik: The Role of Strategic Planning in the Area of Documenting of Accounting Policies and Accounting Events.....	20
Beata Iwasieczko: The Control of Accounting Document Circulation in Economic Entity.....	25
Joanna Koczar: Company's Chart of Accounts – Created or Uniform.....	28
Dominika Markiewicz: Economic Events Documentation in Agricultural Accounting.....	34
Elżbieta Janczyk-Strzała: Growing Trends of Controlling in Europe.....	39
Robert Kowalak: Measures of Value in Financial Analysis of Companies.....	46
Piotr Oleksyk: Amortized Cost Application in Valuation of the Irregular Credits.....	53
Katarzyna Rosicka: Changes in Hedge Accounting.....	59
Zygmunt Gilarski: IFRS 1: First-time Adaptation of International Financial Reporting Standards	66
Paweł Żuraw: Selected Changes in Polish Balance and Tax Law in the Light of Union Solutions.....	75
Alicja Urban: The Free Enterprise Act and the Biggest Changes of Fiscal Law in Poland.....	90
Bożena Rudnicka: Valuing Transactions of Intra-Community Purchase and Supply, Export and Import of Goods-Issues	96
Stanisław Skwierczyński: Advance Pricing Agreements between Related Entity and Tax Administration – the Solutions Applied in the European Union vs. Intended Changes in Polish Tax Ordination	107
Anna Rutkowska: Legislation in the Field of Taxation.....	115

Marek Olejnik: Financial Services in the Light of the Act on Goods and Services Tax (VAT)	124
Marzena Tatarska: Depiction of Representation and Promotion in the Acts Concerning the Value Added Tax	136
Jadwiga Szafraniec: Audit Report Documentation vs. Requirements within the Scope of Auditor Profession Standards	145
Maria Niewiadoma: The Role of the Auditors in the Process of Cooperation with the External Control and the Internal Control in Commercial Banks	158
Marianna Kowalska, Marcin Kowalski: Audit od Accounting Information System	165
Piotr Staszkiwicz: Audit Risk Structure and Sample Selection – Some Practical Remarks.....	170
Wojciech Ostojki: The Counteraction of Dirty Money Laundering New Duty of the Auditor	179
Danuta Misińska: Why to Managers of Enterprises and Auditors Cover up and Falsify Information – Occasions and Opportunities.....	191

Wstęp

Artykuły zamieszczone w niniejszej publikacji są pokłosiem XII Konferencji Naukowej, zorganizowanej przez wrocławski Regionalny Oddział Krajowej Izby Biegłych Rewidentów i Katedrę Teorii Rachunkowości i Analizy Finansowej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

Tematyka skupiona wokół zagadnień rachunkowości, podatków i rewizji finansowej, których normowanie coraz bardziej pozostaje pod wpływem dyrektyw Unii Europejskiej, staje się dla rachunkowców, zwłaszcza biegłych rewidentów, szczególnie ważna.

W pierwszej kolejności zaprezentowane zostały artykuły wskazujące na istotną rolę dokumentowania zdarzeń gospodarczych i sprawozdań finansowych w uzyskiwaniu wiarygodnych informacji z systemu rachunkowości (M. Kwiecień, W. Hasik, B. Iwasieczko, J. Koczar, D. Markiewicz).

Postępowanie się narzędziami controllingu (E. Janczyk-Strzała) i odpowiednimi wskaźnikami analizowania kondycji finansowej przedsiębiorstwa (R. Kowalak) sprzyja w coraz większym stopniu poprawnej ocenie badanej jednostki gospodarczej.

Ważnym obszarem rachunkowości jest wycena zdarzeń gospodarczych, szczególnie w warunkach występowania ryzyka rynkowego, co omawiają artykuły dotyczące wyceny kredytów nieregularnych z zastosowaniem zamortyzowanego kosztu (P. Oleksyk) oraz zastosowania rachunkowości zabezpieczeń (K. Rosicka).

Stosowanie standardów międzynarodowych na obszarze Unii Europejskiej w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych spółek publicznych (Z. Gilarski) znajduje swoje miejsce w zmianach w polskim prawie bilansowym i podatkowym (P. Żuraw). Zmiany w polskim prawie podatkowym skutkowały potrzebą wprowadzenia ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (A. Urban), a także rozstrzygnięcia kwestii wyceny transakcji wewnątrzspółnotowych (B. Rudnicka) i porozumień między podmiotem powiązany a administracją podatkową (S. Skwierzyński). Problematyka podatkowa znajduje się też w artykułach o podatku dochodowym od osób prawnych z tytułu różnic kursowych (A. Rutkowska) oraz o podatku VAT z tytułu usług finansowych (M. Olejnik) i z tytułu reprezentacji i reklamy (M. Tatarska).

Tematyka rewizji finansowej została zawarta w artykułach o dokumentacji badania sprawozdania finansowego (J. Szafraniec), o wykorzystaniu przez biegłych rewidentów rezultatów kontroli rewizji finansowej i nadzoru bankowego (M. Niewiadoma), o audycie systemu informatycznego rachunkowości (M. Kowalska, M. Kowalski), o praktycznym podejściu do wyboru próby do badania przez audy-

tora (P. Staszewicz) oraz o obowiązku biegłych rewidentów przeciwdziałania „praniu pieniędzy” (W. Ostojki).

Opracowanie kończy artykuł poświęcony przyczynom fałszowania sprawozdań finansowych (D. Misińska).

Redaktor naukowy
Danuta Misińska